

29.08.2012

Dnro 516/03/2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Viite

Lausuntopyyntö OKM77/040/2011

Asia:

OKM lausuntopyyntö: Toiminnallista ruotsia – lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi toisena kotimaisena kielenä, OKM/77/040/2011

Ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmä jätti 7.5.2012 opetusministerille raporttinsa ruotsin kielen opetuksen ja oppimisen parantamiseksi eri koulutusasteilla. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt ehdotuksista lausuntoa. Turun yliopiston lausunnon on valmistellut humanistinen tiedekunta.

Turun yliopisto pitää tärkeänä, että ruotsin kielen opetuksen kehittämiseen kiinnitetään nyt erityistä huomiota. Kuten mietinnössä todetaan, yliopistoissa on selvästi näkyvissä ruotsin kielen taitotason heikkeneminen, mikä on johtanut siihen, että kielikeskuksessa ym. yliopisto-opinnoissa joudutaan paikkaamaan pohjataitojen puutteita. Tämä ei kuulu yliopiston perustehtävään. Humanistisen tiedekunnan kannalta opiskelijoiden ruotsin kielen osaaminen on erityisen tärkeää, koska suuri osa tiedekunnasta valmistuneista sijoittuu julkisyhteisöjen palvelukseen.

Ruotsin kielen A2-opiskelumahdollisuuksien lisäämistä perusopetuksessa sekä maahanmuuttajataustaisille oppilaille B3-opiskelumahdollisuuksien lisäämistä lukioissa voidaan pitää kannatettavana. (toimenpide-ehdotukset 1, 2 ja 18).

Yliopisto voi osaltaan vahvistaa, että ruotsin kielen muuttaminen valinnaiseksi yo-tutkinnossa on aiheuttanut selvää heikkenemistä opiskelijoiden ruotsin kielen taidoissa. Koska ruotsin kielen kokeen palauttaminen pakolliseksi lienee poissuljettu vaihtoehto, tulisi ruotsin kielen opiskeluun innostaa muilla keinoilla.

Asenteiden ja motivaation merkitys ainevalinnoissa on suuri, ja jo perusopetuksessa tulisi pyrkiä luomaan myönteisempää ilmapiiriä ruotsin opiskelua kohtaan. Turun yliopisto kannattaa toimenpide-ehdotuksissa esitettyjä keinoja, kuten ruotsin kielen ja kulttuurin sisältöjen integrointia muihin oppiaineisiin, käytännönläheisten opiskelumuotojen käyttöönottoa ammatillisissa opinnoissa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa, yhteyksien ja ristiinopiskelun lisäämistä ruotsinkielisten koulujen kanssa jo perusopetuksessa sekä opettajankoulutuksen harjoittelun kehittämistä monipuolisemmaksi ja toiminnalliseen kielitaitoon painottuvammaksi.

29.08.2012

Dnro 516/03/2012

Tutkintoasetuksen mukaan yliopisto-opiskelijan tulee tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa ruotsin kielen taidon, joka vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta. Yliopisto on tutkintovaatimuksissaan kiinnittänyt huomiota näiden vaatimusten täyttämiseen, joskin tämä em. syistä vaatii enemmän panostusta kielikeskuksesta. Jo lukion ja ammatillisen koulutuksen opinto-ohjauksessa tulisi kiinnittää huomiota ruotsin taidon merkitykseen ammatissa, kuten viitataan toimenpide-ehdotuksessa 6.

Turun yliopistolla ja Åbo Akademilla on jo perinteisesti hyvin toimivia ristiinopiskelun ja muita yhteistoiminnan käytänteitä, joita tullaan edelleen vahvistamaan.

Rehtori

Kalervo Väänänen

Suunnittelija

Olavi Karkulehto